

Қарағаш ауылының №28 негізгі орта мектебі» КММ –де 2022-2023 оқу жылында жүргізілген тәрбие жұмыстарына талдау

Ел ертеңі жастардың болашағы үшін ұстаздар мен сынып жетекшілерге үлкен жауапкершілік пен іскерлік жүктелмек. Осыған байланысты мектепте жас ұрпақтың білімге деген қызығушылығы жоғары, айналасындағы қоршаған барлық адамдармен қарым-қатынаста бола білетін, ұлтжанды, патриоттық мәдениеті дамыған, өз ойын еркін айта алатын және салауатты өмір салтын қалыптастыруға тәрбиелеу мақсатында жасалған тәрбие жоспары бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Мектеп бойынша тәрбие жұмысының тақырыбы: «Рухани жаңғыру» бағдарламасын жүзеге асыру аясында тәрбиенің Тұжырымдамалық негіздерін іске асырудың іс-шаралар жоспары аясында жас жеткіншектердің бойында азаматтық пен Қазақстандық патриотизмді қалыптастыру болды. Мектептегі тәрбие жұмысында «Қазақстан Республикасының орта білім беру ұйымдарында оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың 2022-2023 оқу жылындағы ерекшеліктері туралы» Әдістемелік нұсқау хат және Қарағанды облысының орта білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар басшылыққа алынып жүргізілді.

Тәрбие жұмысының **мақсаты**- рухани байлықты, моралдық тазалықты, дене бітімін жетілдіруді, бәсекеге қабілеттілікті, ұлттық сәйкестікті, әлеуметтік рөлдердің жүйесін толықтай орындауға қабілетті жан-жақты және үйлесімді тұлға тәрбиелеу.

Міндеттері: - Ұлттық және адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практикалық жетістіктер негізінде тұлғаның дамуы мен құруды қалыптастыруға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

- Жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және дене бітімдік қабілеттерін дамыту, салауатты өмір салтын нығайту, жеке тұлғаны дамыту, функционалдық сауаттылықты дамыту үшін жағдай жасауда өз бетінше шешім қабылдау проблемалары арқылы интеллектіні дамыту;
- Адамгершілік және этикалық принциптерін қалыптастыруға ықпал ету;
- Бала тұлғасын қалыптастыруда ата-аналардың ағарту жұмыстарын, психологиялық-педагогикалық құзіреттілігін арттыруға және бала тәрбиесіне жауапкершілігін арттыру;
- Әрбір тұлғаның зияткерлік мүмкіндіктерін, көшбасшылық қасиеттерін және дарындылығын дамытуды қамтамасыз ететін орта қалыптастыру;
- Бірлескен ұйымшыл командалар құру, бірге бос уақытын тиімді ұйымдастыру.

Сонымен қатар тәрбие жұмысын ұйымдастырудың нормативтік-құқықтық құжаттары пайдаланылды.

- «Бала құқығы туралы» БҰҰ Конвенциясы;
- Қ.Р Конституциясы;
- «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР Кодексі 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №518-ІҮ
- 2030 жылға дейінгі ҚР отбасылық және гендерлік саясат тұжырымдамасы;
- «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» ҚР Заңы 2002 жылғы 8 тамыздағы №345;
- «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» ҚР Заңы 2009 жылғы 4 желтоқсандағы №214- ІҮ;
- «Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» ҚР Заңы 2018 жылғы 02 шілде;
- Қ.Р Білім және ғылым министрлігінің 2019 жылғы 15 сәуірдегі №145 бұйрығымен бекітілген «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы тәрбиенің тұжырымдамалық негіздері;
- «Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» Қ.Р 2018 жылғы 02 шілдедегі №169-ҮІ

Жылдың басында нормативтік-жоспарлау құжаттары жинақталып жеке папкаға салынды. Олар: Кәметке толмағандардың құқық бұзушылықтарының алдын алу туралы Ереже, сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігі туралы Ереже, оқушылардың өзін-өзі басқаруы туралы ереже, психологиялық қызмет туралы және әлеуметтік – психологиялық қызмет туралы ереже, кәсіптік бағдар беру қызметінің жұмысы туралы ережелер.

Ата-аналар жиналыстарының, кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі кеңестердің, сынып жетекшілердің әдістемелік бірлестігінің отырыстарын өткізу кестелері әзірленіп, бекітілді.

Тәрбие жұмысын жоспарлау кезінде Қ.Р Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығы басшылыққа алынды.

Сынып жетекшілер мектеп жоспары мен оқушылардың қызығушылықтары мен мұғалімнің мүмкіндіктеріне сәйкес жұмыс жоспарын жасады. Жоспарға жалпы мектепшілік іс-шаралар, сыныптың дәстүрлі іс-шаралары, сынып сағаттары енгізілді. Мектептегі тәрбие жұмыстарының жай-күйі мен нәтижелілігіне және тәрбие жұмыстары саласындағы жұмыстар тексеріліп, анықтамалары жазылып отырды.

Оқу жылының басында сынып жетекшілердің білім алушылармен жүргізілетін жұмыстары мектептегі тәрбие жұмысының кешенді-мақсатты бағдарламасымен сәйкестендіріліп жасалды.

Тәрбие жұмыстары «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы Тәрбиенің тұжырымдамалық негіздеріне сәйкес 8 негізгі бағыт бойынша жұмыс жасады.

1. Қазақстандық патриотизм мен азаматтыққа тәрбиелеу, құқықтық тәрбие.
2. Рухани-адамгершілік тәрбие
3. Ұлттық тәрбие
4. Отбасылық тәрбие
5. Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие
6. Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие
7. Зияткерлік тәрбие, ақпаратты мәдениетті тәрбиелеу
8. Дене тәрбиесі, салауатты өмір салты.

Тәрбиенің басым бағыттары бойынша атқарылған жұмыстарға жеке-жеке тоқталсам:

1. Қазақстандық патриотизм мен азаматтыққа тәрбиелеу, құқықтық тәрбие.

Мақсаты- білімалушылар мен жастардың патриоттық сана-сезімі мен өзіндік сана-сезімін қалыптастыру. Қазақстан Республикасының Конституциясына, мемлекеттік рәміздерге құрметпен қарауға тәрбиелеу, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, олардың құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарас қалыптастыру.

Білімалушылардың саяси білімін шыңдай отырып, бейбітшілік, отан, достық туралы сөз ету, діннің зиянды бағыттарынан сақтандыру, еліміздің Заңдары мен тәртіп ережелерін сыйлау, орындау, материалдық және рухани байлықты пайдалануға, адал еңбекке, бауырмалдыққа, ізгілікке тәрбиелеу барысында құқықтық тәрбие мен құқық бұзушылықтың алдын алу жұмыстарынан бастап жұмыс жоспарына енгізілген.

Қыркүйек айында «Ата Заң – Қазақстанның тұрақтылығы мен гүлденуінің негізі» тақырыбында сынып сағаттары мен Қ.Р Конституция күніне орай пікірталас өткізілді. Сонымен қатар өзіндік сана-сезімін қалыптастыруда өткен «Мектептегі мінез –құлық ережелері» тақырыбындағы тренингі білімалушылардың бойында патриоттық сезімді қалыптастыруда ерекше ой салды.

Қазақстан Республикасының рәміздерін құрметтеу, қастерлеу мақсатында «Мемлекеттік рәміздерді құрметтейік!» тақырыбында әңгіме, сынып сағаттары өткізіліп, оқушылардан тест алынды. Президентіміз Қ.Тоқаевтың Қазақстан халқына жолдаған Жолдауын оқушылар талдап, өз ой-пікірлерін ортаға салды.

Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықтың алдын алуға байланысты 8-9 сынып білім алушылары арасында жұмыстар жасөспірімдерді жаман қылықтардан бойын аулақ ұстауға, суицидтік іс-әрекетке бармауына орай жағдаяттар бойынша мысалдар келтіре отырып жүргізілді. Нәтижесінде мектепте жыл ішінде құқық бұзушылық болған жоқ.

«ҚР Бала құқықтары туралы» Заңын басшылыққа ала отырып, оның тарау- баптарымен жылда таныстырылып отырады.

Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың және қатыгез қараудың алдын алу мақсатында тұрмыстық зорлық- профилактикасы туралы ҚР 2009 жылғы 4 желтоқсандағы 214-ІҮ Заңын басшылыққа ала отырып, нормативтік-құқықтық құжаттар дайындалды. Барлық сынып оқушылары арасында сынып сағаттары өткізілді.

«Қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтар үшін жауапкершілік» және «Құқықтық сауаттылық- заман талабы» тақырыбында жүргізілген профилактикалық әңгіме сағаттары мен тәрбие сағаттары 2-9 сынып оқушылары арасында жүргізіліп, өз іс-әрекеті үшін жауапкершілік, жеке тұлғаны сезіну, қоғамдық тану қажеттілігі туралы сезімдерінің қалыптасуына ой салды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бағыты бойынша «Адал ұрпақ» клуб кеңесі жұмыс жасады. Бұл жұмыстың мақсаты- ұрпақтың бойында адалдық, парасаттылық, әділдік, сенім құндылықтарын сіңіруге және жас ұрпақтың рухани болмысын бекітіп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру. Білімалушыларды жемқорлыққа қарсы ойлау жүйесін қалыптастыруда «Жемқорлықтың дамуына әсер ететін факторлар мен себептер!», «Адалдық жүрген жерде адамдық жүреді», «Адалдық- ардың ісі», «Мемлекеттік қызмет-елдің мүддесіне адал еңбек» тақырыбында жүргізілген жұмыстар да олардың патриоттық сана-сезімі мен өзіндік ойларын қалыптастыруда тағлымдық мәні зор болды. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға байланысты жүргізілген барлық жұмыстар ай сайын әлеуметтік желіге жүктеліп отырды.

Сонымен қатар «Бала құқығы туралы» БҰҰ Конвенциясы, ҚР Конституциясы, «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР Кодексі 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №518-ІҮ сыныптарда талданып, түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

2. Рухани-адамгершілік тәрбие.

Мақсаты - жеке тұлғаның рухани-адамгершілік және этикалық принциптерін оның адамгершілік қасиеттері мен көзқарастарын қайта құру туралы қазақстандық қоғам өмірінің жалпыадамзаттық құндылықтарына, нормалары мен дәстүрлеріне сәйкес келетін «Рухани жаңғырудың» құндылық негіздері туралы түнік қалыптастыру. «Өзін-өзі тану» негізінде рухани-адамгершілік тәрбие беру.

Тілдер мерекесіне байланысты он күндік өткізіліп, «Тәуелсіздік – мемлекеттік тіл тірегі» атты тәрбие сағаттары сынып жетекшілерге зор жауапкершілік жүктеді.

Қазан айында ұстаздар мерекесіне байланысты «Ұстазым, ұлағатым-үлгі -өнегем!» атты құрмет сағаттарын 2,3,4,5,8 сынып оқушылары өткізіп, ұстазға, үлкенге деген құрметі мен ізгілік қасиеттерін көрсете білді. Ал қарттар күніне байланысты «Қарттарымызды құрметтейік!» атты акцияға қатысып, мектептің «Өзін-өзі басқару» ұйымы жалғыздікті қарттар мен әлеуметтік қорғалмаған отбасы отбасына барып, қайырымдылық жұмыстарын жүргізді.

Адамның рухани, моральдық-этикалық қағидаттарын, оның адамгершілік құндылықтарына және қазақстандық қоғамның әдет-ғұрыптарына сәйкес келетін рухани-адамгершілік қасиеттері мен көзқарастарын дамыту барысында қазақ халық поэзиясының алыбы Жамбыл Жабаевтың 175 жылдығы мен көрнекті ағартушы-педагог Ыбырай Алтынсаринның туғанына 180 жыл толуына орай өткен тәрбие сағаттарының оқушылар үшін тәрбиелік мәні өте зор болды.

3. Ұлттық тәрбие

Мақсаты- Жеке тұлғаны жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға, мемлекеттік тілге, Қазақстан халқының мәдениетіне құрмет көрсетуге бағыттау.

Осы мақсатты басшылыққа ала отырып, білімалушылармен қыркүйек айында Тілдер мерекесіне байланысты он күндік мектеп директорының арнайы бұйрығымен жоспар жасалып, жүйелі түрде жүргізілді. «Менің тілім-менің досым» тақырыбында барлық сыныптарда тәрбие сағаттары өткізіліп, көрме жасалды.

«Мәңгілік елдің мызғымас 7 негізі», «Ұлттық тәрбие-құндылық бастауы» және «Ұмыт болған ұлттық тағамдар» атты сынып сағаттары да білімалушылардың жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға бағытталған шығармашылық қызметінің белсенді болуына тәрбиелік маңызының зор екенін үйретеді. Ұлттық тәрбие беру бағыты бойынша «Әкелер», «Аналар» мектебі жұмыс жасайды.

4. Отбасылық тәрбие.

Мақсаты- Неке және отбасы мүшелерін құрметтеу құндылықтарын тәрбиелеу, толыққанды отбасын құру, отбасы мен достарына деген адалдық, отбасылық дәстүрлер, әдет-ғұрыптарды құрметтеу, сезім құндылықтары- сүйіспеншілік, адалдық, достық, ата-аналарды тәрбиелеу, олардың психологиялық-педагогикалық күзінеттілігі мен балаларды тәрбиелеу жауапкершілігін арттыру.

«Оқуға құштар мектеп» жобасы бойынша «Мен кітап оқығанды жақсы көремін» тақырыбында отбасылық кітап оқу жұмыстары жүргізілді.

Сонымен қатар «Отбасы-бақыт мекені» тақырыбында бейнероликтер жасалып, әлеуметтік желіге салынды.

«Әкеге ізет- анаға құрмет» атты ата-аналар тренингі өткізіліп, ата-аналардың бала тәрбиесіне жауапкершілікпен қарауы, мектеппен үнемі байланыста болуы т.б маңызды, құнды мәліметтер айтылып, түсіндіру сабақтары болды.

5.Еңбек,экономикалық және экологиялық тәрбие.

Мақсаты-Кәсіби өзін-өзі анықтауға саналы қатынасты қалыптастыру, жеке тұлғаның экономикалық ойлауы мен экологиялық мәдениетін дамыту,құндылық ретінде табиғатты сүю, кіші Отан ретінде туған табиғатқа деген сүйіспеншілік қалыптастыру.

Бұл бағытта қыркүйек айынан бастап мектепішілік кезекшілік ұйымдастырудан бастап сынып бұрыштарын безендіру, экологиялық сынып сағаттары, ұлттық қолөнер көрмелері ұйымдастырылды.

«Алтын күз» кешінде « Бақша ғажайыптары» тақырыбында жемістер мен көкөністерден қолөнер көрмесі ұйымдастырылды. «Табиғат тамашалары» тақырыбында бастауыш сыныптар арасында сурет көрмесі ұйымдастырылса , орта буын арасында «Мен қызығатын әлем» тақырыбында фото коллаж ұйымдастырылды. «Іскерлік қарым –қатынас » тақырыбында танымдық сабақ өткізілді.

«Еңбек түбі- береке» тақырыбында тәрбие сағаттары өткізіліп, еңбек етудің қыр-сырлары, еңбек адамдарының қажырлы еңбегі мен табандылығын мысал ете отырып,еңбексүйгіштікке баулу жұмыстары жүргізілді.

«Қоғамға қызмет» жобасы аясында жоспарлы жұмыстар жүргізілді.

6.Интеллектуалды тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу.

Мақсаты- әр адамның интеллектуалдық мүмкіндіктерін, көшбасшылық қасиеттері мен дарындылығын, ақпараттық мәдениетті , оның ішінде балалардың кибер мәдениеті мен гигиенасын дамытуды қамтамасыз ететін мотивациялық кеңістікті қалыптастыру.

Қыркүйек айынан бастап сыныптардың әлеуметтік паспорты бойынша деректер банкі құру жұмысы, Оқушылардың өзін-өзі басқару жұмысы, мектеп оқушыларының Президентін сайлау және әр түрлі тақырыпта өткен танымдық ойындар өткізу жұмыстары жүргізілді.

Барлық сыныптарда «Өзіңді таны –өмірді таны» тақырыбында тәрбие сағаттары да білімалушыларды ізгілікке, мәдениеттілік пен кішіпейілділікке тәрбиелеу мақсатында жүргізілді. Әрбір оқушының зияткерлік мүмкіндіктерін, көшбасшылық қасиеттерін және дарындылығын дамыту мақсатында зияткерлік кабинет жұмыс жасайды. «Қауіпсіз интернет» бағытында мектеп психологы мен сынып жетекшілер бірлесе отырып, әлеуметтік желінің адам баласына әкелетін зиянды жақтарын түсіндіру жұмыстары болды, ата-аналарына түсіндіру жұмыстары жүргізілді. **7.Көпмәдениеттік және көркем-эстетикалық тәрбие.**

Мақсаты- жалпы мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, жеке тұлғаның өнер мен шынайылыққа эстетикалық объектілерді қабылдауға, меңгеруге, бағалауға дайындығын дамыту, «Ұшқыр ой алаңы» мектеп оқушыларының дебаттық қозғалысы , жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасын іске асыру арқылы полимәдени орта құру, эстетикалық талғам мен сезімнің эстетикалық санасын, халықтардың ұлттық мәдениеттері құндылықтарына көркемдік-эстетикалық сезімталдықты қалыптастыру.

Бұл бағыт бойынша үйірмелер мен секция жұмыстары ұйымдастырылып, жетекшілері тағайындалды. Мектепте жыл басынан «Алтын күз» мерекесіне байланысты жекелей әр буын бойынша тәрбиелік шаралар жүргізілді. Оқушылардың каникул күндеріне жеке жоспар жасалып,жүйелі жұмыстар сынып жетекшілер мен үйірме жетекшілерінің ұйымдастыруымен жүргізілді. Жана жылдық шырша да арнайы кестемен өте жоғары деңгейде өткізілді. Алғыс айту күніне байланысты жүргізілген жұмыстар мен челленджер де өз мәнінде жүргізіліп, әлеуметтік желіге салынды.

Мерекелік концерттік бағдарламалар, әр түрлі кештер өткізілді.Сонымен бірге соңғы қоңырау салтанатты жиыны, 9 сынып бітіру кештері жоспарға сәйкес өткізілді.

«Жол қозғалысы Ережелері-біздің достарымыз» атты тақырыпта ай сайын сынып сағаттары өткізілді. «Әдеп-ең қымбат мұра» тақырыбында өткен тәрбие сағаттарының да маңызы ерекше. Интерактивті тақтаны пайдалана отырып, слайд, презентация, бейне роликтер арқылы өткізілген жұмыстың бала есінде мәңгі қалары анық. Сондықтан адам бойындағы ең басты қасиет-әдептілік болғандықтан мектеп қабырғасына келген әр бала мәдениеттілігімен ерекшеленеді.

8.Дене тәрбиесі, салауатты өмір салты

Мақсаты- салауатты өмір салтының, дене шынықтыру мен спорттың, дене шынықтырудың құндылығын, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау құндылығын қалыптастыру.

Осыған байланысты мектеп медбикесі психолог, тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, ауылдық полиция қызметкерімен бірлесе отырып, «Адамгершілік-жыныстық тәрбиесі» тақырыбында әңгіме сағаттары өткізілді. Мектепішілік ұлдар мен қыздар жұмысына байланысты жекелей тақырыптық шаралар өткізілді.

Халықаралық ЖҚТБ індетіне қарсы күрес күніне орай «ЖИТС-тен сақтанайық!» тақырыбында сынып оқушылары арасында әңгіме сағаттары және медбикемен кездесу сағаттары өткізілді. Оқушылардың жас ерекшелігі мен психологиялық ерекшелігін, мүдделерін, қажеттіліктерін ескере отырып жұмыс жасау сынып жетекшілердің үлесінде. Соған байланысты жеке тұлғаның талантын, ойлау және дене даму ерекшеліктерін дамытуға жалпы мәдениетін қалыптастыруға, ата-аналармен үнемі байланыста болуда сынып жетекшілердің атқарар жұмыстары ерекше. Осындай жұмыстарды ұйымдастыруда сынып жетекшілер әдістемелік бірлестігі қызметінің ережелерін басшылыққа аламыз.

Тәрбие жұмысының жай-күйі зерделеніп талданды және өз қызметіне қатысты нормативтік құжаттар, әдістемелік материалдар т.б жаңалықтардың жүзеге асырылуы талданды. Сынып жетекшілердің сынып жұмысына талдау жасау дағдыларының жеткіліксіздігі, сыныптағы проблемаларды айқындап, түзету жұмыстарын белгілеу дағдыларының аздығы бойынша жұмыстар белгілеу назарға алынды.

Сынып жетекшілер сынып оқушыларының тәрбиелік деңгейінің диагностикалық картасын жасады.

Оқушылардың сабаққа қатысы, үлгерімі, тәртібі, үнемі қадағаланып, ата-ана, мұғалім, сынып жетекшілер арасында сабақтастық орнаған. Күнделікті сабаққа кешігетін оқушы жоқ, ата-аналарымен хабарласып, олардың сабақты себепсіз босатпау керектігі үнемі ескертіліп отырады.

Діннің зиянды жақтары мен әр түрлі ағымдарынан сақтандыру, алданып қалмау, өз дініміз бен тілімізді сақтауға үйрету барысында жүргізілген жұмыстарға сынып жетекшілердің жауапкершілігі жоғары болды.

2022-2023 оқу жылдар аралығында «Оқуға құштар мектеп», «Қоғамға қызмет», «Салауатты ұрпақ», «Саналы азамат» жобалары жұмыс жасады. Әр жобаның мақсат-міндеттері айқындалып, жоспары бекітілген. Білім алушылардың бойына адамгершілік қасиеттер мен ұлттық құндылықты, азаматтық, рухани-адамгершілік қасиеттерді қалыптастыруда бұл жобалардың алар орны ерекше.

Жалпы жыл ішінде жүргізілген «Адал ұрпақ» кеңесінің жұмыстарына да жақсы деп баға беруге болады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бағыты бойынша «Адал ұрпақ» клуб кеңесі жұмыс жасады. Бұл жұмыстың мақсаты- ұрпақтың бойында адалдық, парасаттылық, әділдік, сенім құндылықтарын сіңіруге және жас ұрпақтың рухани болмысын бекітіп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру. «Адал ұрпақ» ерікті клуб кеңесінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім мен шығармашылық мәдени-көпшілік іс-шаралар талданды. 9 желтоқсан Халықаралық Сыбайлас жемқорлықпен күрес күніне орай «Адалдық-адамгершіліктің биік шыңы» тақырыбында оқушылар арасында әңгіме сағаттары өткізілді.

Білімалушыларды жемқорлыққа қарсы ойлау жүйесін қалыптастыруда «Мен сыбайлас жемқорлыққа қарсымын!», «Біз сыбайлас жемқорлықсыз әлем үшін», «Адал және сатылмайтын еңбек бейнесі», «Саналы ұрпақ-жарқын болашақ» тақырыбында жүргізілген жұмыстар да олардың патриоттық сана-сезімі мен өзіндік ойларын қалыптастыруда тағлымдық мәні зор болды. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға байланысты жүргізілген барлық жұмыстар ай сайын әлеуметтік желіге жүктеліп отырды.

«Мектеп қауіпсіздігі командасының» жұмысын жандандыру және оқушылардың өмір қауіпсіздігін сақтау жауапкершілігіне қатты қарау, ата-аналармен ынтымақтаса тәрбиелік шаралар жүргізу мәселелері қаралып, бала өмірінің қауіпсіздігіне байланысты әңгіме сағаттары өткізілді.

Әлеуметтік, медициналық, психологиялық-педагогикалық, құқықтық қолдау көрсетуді қажет ететін кәмелетке толмағандарды анықтау мақсатында «Мектеп қауіпсіздігі командасы» құрылған.

Сонымен қатар мектепте кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтар мен қылмыстардың оның ішінде жыныстық қолсұғылмаушылықтың алдын алу мақсатында мектепте арнайы мектеп директорының бұйрығы шығарылды.

«Тәуелсіздіктің ұлы рухы-желтоқсан» және Ауғанстан жерінен Кеңес әскерлерін шығару күніне орай жүргізілген «Соғыс үшін ешкім жаралған жоқ», мамыр айында өткізілген патриоттық айлықтағы жұмыстар да білімалушылардың бойындағы патриоттық сезімді қалыптастыра отырып, жеке тұлғаны сезіну, патриот азамат ретіндегі бейнесін және еркін, білімді адам мен жауапкершілікті қалыптастырады.

Сонымен қатар «Бала құқығы туралы» БҰҰ Конвенциясы, Қ.Р Конституциясы, «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР Кодексі 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №518-ІҮ сыныптарда талданып, түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Сынып жетекшілер ата-аналарға, оқушыларға қамқоршылық органдарының, құқық қорғау

Оқушылардың жас ерекшелігі мен психологиялық ерекшелігін, мүдделерін, қажеттіліктерін ескере отырып жұмыс жасау сынып жетекшілердің үлесінде. Соған байланысты жеке тұлғаның талантын, ойлау және дене даму ерекшеліктерін дамытуға жалпы мәдениетін қалыптастыруға, ата-аналармен үнемі байланыста болуда сынып жетекшілердің атқарар жұмыстары ерекше. Осындай жұмыстарды ұйымдастыруда сынып жетекшілер әдістемелік бірлестігі қызметінің ережелерін басшылыққа аламыз.

Тәрбие жұмысының жай-күйі зерделеніп талданды және өз қызметіне қатысты нормативтік құжаттар, әдістемелік материалдар т.б жаңалықтардың жүзеге асырылуы талданды. Сынып жетекшілердің сынып жұмысына талдау жасау дағдыларының жеткіліксіздігі, сыныптағы проблемаларды айқындап, түзету жұмыстарын белгілеу дағдыларының аздығы бойынша жұмыстар белгілеу назарға алынды.

Сынып жетекшілер сынып оқушыларының тәрбиелік деңгейінің диагностикалық картасын жасады. Онда оқушылардың сабаққа көңіл бөлуі, еңбекке қатысы, мұғалімдерге, олардың талаптарына деген қарым-қатынасы, саналы және саяси белсенділігі, адалдығы, әділдігі, көпшілдігі, үйірме, қосымша сабақтарға қатысуын анықтау мақсатында мектеп психологымен бірлесе отырып жасалды. Нәтижесінде 2,3,5,6,7,9-сынып оқушыларының тәрбиелік деңгейлері жоғары болып, 1,4,8-сыныптар орта деңгейді көрсетті.

Диагностика арқылы сынып жетекшілерге оқушы тұлғасын дамытудың және сынып ұжымындағы ұйымшылдық пен өзін-өзі басқару деңгейін анықтауға септігі болды. Сынып жетекшілеріне айқындалған бағыттар бойынша көрсеткішті көтеру мақсатында жұмыстар жоспарлау, тәжірибе алмасулар тапсырылды.

Оқушылардың сабаққа қатысы, үлгерімі, тәртібі, үнемі қадағаланып, ата-ана, мұғалім, сынып жетекшілер арасында сабақтастық орнаған. Күнделікті сабаққа кешігетін оқушы жоқ, ата-аналарымен хабарласып, олардың сабақты себепсіз босатпау керектігі үнемі ескертіліп отырады.

Діннің зиянды жақтары мен әр түрлі ағымдарынан сақтандыру, алданып қалмау, өз дініміз бен тілімізді сақтауға үйрету барысында жүргізілген жұмыстарға сынып жетекшілердің жауапкершілігі жоғары болды. Білім алушыларды тәрбиелеудің негізгі идеясы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар. Осыған байланысты сынып жетекшілер Р. Сагиндикова, Н. Омарбекова, Д. Жумажанова сынып оқушыларымен жоспарлы жұмыстар жүргізе білді.

Жас ұрпаққа адамгершілік тағылымдарды өркениетті өмірмен байланыстыра отырып түсіндіруде ата-аналармен ватсап желісі арқылы жұмыстар жүргізіліп отырды, әр сыныпта ата-аналар чаттары ашылған. Тоқсан сайын сынып жетекшілер сыныптарда күн тәртібін белгілеп ата-аналар жиналысын өткізіп отырды.

Тәрбие жұмыстары бойынша алдағы оқу тоқсанында жүргізілуі тиіс жұмыстарға **ұсыныс:**

1. Сынып жетекшілердің сынып жұмысына талдау жасауы арқылы сыныптағы проблемаларды айқындап, түзету жұмыстары жүргізілсін;
2. Білім алушылардың рухани-адамгершілік тәрбиесі деңгейінің мониторингсін шығару сынып жетекшілерге жүктелсін;
3. Ғылыми –тақырыптық жобалар және шығармашылық жұмыстарды жандандыру жетекшілерге тапсырылсын;
4. Ата-аналардың психологиялық-педагогикалық біліктілігін көтеру және балаларды тәрбиелеу бойынша жауапкершіліктерін арттыру мектеп директорының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарына жүктелсін.

Дайындаған: Қ.Қ. Алиманова